

Architecture

Villa Savoye

Poissy, France

*„A ház úgy fog a terepen állni,
mintha csak egy tárgy lenne,
minden zavarkeltés nélkül.”*

Le Corbusier

Villa Savoye

A Párizs (Franciaország) külvárosában található, 1931-ben befejezett Villa Savoye egy vidéki magánház, amelyet a svájci születésű építész, Charles-Édouard Jeanneret, ismertebb nevén Le Corbusier tervezett. A ház gyorsan az építészet nemzetközi stílusának egyik legnagyobb hatású épületévé vált, Le Corbusiert pedig a huszadik század legfontosabb építészei közé emelte.

Építészeti jelentősége

Amikor 1928-ban a Villa Savoye építése megkezdődött, Le Corbusier már nemzetközileg ismert és elismert építész volt. Könyvét *Vers une Architecture* (Új építészet felé) több nyelvre lefordították, a moszkvai Centroszozuz épületen végzett munkája során pedig kapcsolatba került az orosz avantgardizmussal. A CIAM (Congrès International d'Architecture Moderne - A Modern Építészet Nemzetközi Kongresszusa) egyik első tagjaként, a modern építészet fontos és hangadó bajnokaként kezdett ismertté válni.

A Villa Savoye volt az utolsó azoknak a fehér „Purista villák” sorában, amelyet Le Corbusier és unokatestvére, Pierre Jeanneret tervezett és épített Párizs környékén az 1920-as években. Felbátorodva a Savoye család megbízásán, amely szabad kezet biztosított számára, Le Corbusier gondoskodott arról, hogy a ház az ő „Teljes tisztaság”-ról alkotott elképzeléseinek fizikai megjelenítése legyen.

© Fondation Le Corbusier

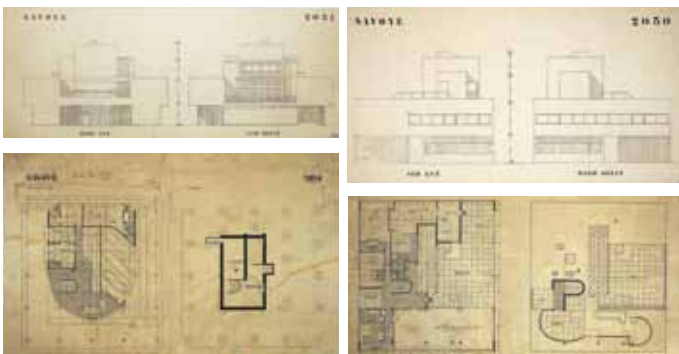
© Fondation Le Corbusier

A villát úgy kellett megépíteni, hogy megfeleljen az emblemikus „Öt pont”-nak, amelyeket Le Corbusier modernista építészeti stílusának alapelveiként kifejlesztett:

1. Pilotis, például oszlopok vagy pillérek, amelyek felemelik az épületet, és lehetővé teszik, hogy a kert tovább folytatódjon az épület alatt.
2. Funkcionális tetőterület, amely kertként vagy teraszként szolgál, visszakövetelve a természet számára az épület által elfoglalt területet.
3. Szabad alaprajz kialakítás, a falak mentesek a teherviselés alól, ezért lehetővé válik a falak szabad elhelyezését ott, ahol az esztétikailag igazán indokolt.
4. Szalagablakok, világítást és szellőzést biztosítva.
5. Szabad homlokzat, ami csak a fal és az ablakok burkolataként szolgál, és nem korlátozzák teherviselési megfontolások.

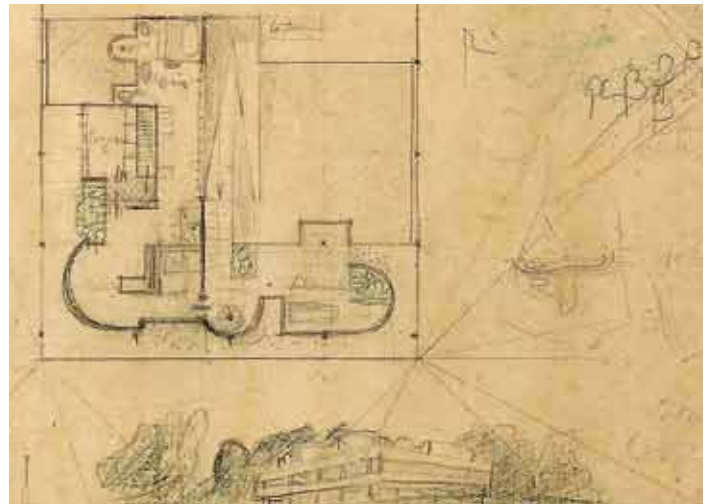
Habár Le Corbusier „Öt pont”-ja bonyolultabbá tette az építés folyamatát, és később számos gyakorlati problémát okozott a Savoye családnak, a végeredmény a modern építészet és a természet bámulatos összeolvadása lett. A Villa Savoye harmonikusan illeszkedett az öt körülvevő természetes környezetbe, és az 1930-as évek egyik legnagyobb hatást kiváltó épülete lett, amely számos utánpótlást talált szerte a világon. Nyolcvan évvel később az épületet még mindig építészeti jelképnek tekintik.

© Fondation Le Corbusier

A Villa Savoye tervezése & építése

A Villa Savoye-t, mint vidéki magánháza Pierre és Emilie Savoye rendelte meg 1928-ban. Gazdag párizsi családból származtak, amely egy nagy és sikeres biztosítótársaságot irányított, és Párizstól 30 km-re nyugatra, Poissy városka mellett birtokoltak egy földterületet. Az a hely, amelyre építeni szerettek volna, egy erdővel övezett, lejtős kaszáló volt, amelyről gyönyörű kilátás nyílt a Szajnára. Attól eltekintve, hogy megadták a szobák elvárt számát és kifejezték a modern bútorozás iránti igényüket, Le Corbusier az alábbiakat jegyezte fel klienseiről: „nem akadályozta őket sem régi, sem új előítélet”, és csak homályos elképzeléseik voltak jövőbeli vidéki házuk építészeti megjelenéséről.

© Fondation Le Corbusier

Le Corbusier és Pierre Jeanneret gyorsan munkához láttak, és 1928 októberének közepére bemutatták elképzeléseiket, részletesen illusztrálva. Az első terv több módosításon esett át, és ez négy további vázlatcsomagot eredményezett. Ezek közül kettő — a második és a harmadik — eltért az elsőtől, míg az utolsó két rajz visszatért az eredeti terv kiindulási ötleteihez, de lecsökkentette a szerkezet átfogó méreteit a költségek csökkentése érdekében.

Az elsődleges tervezési alapelvek viszonylag világosak voltak: az épület stratégiaiilag a telek közepére kerüljön, és oszlopok emeljék fel, hogy a környező vidékre minél jobb kilátás nyíljon. A korábbi kisvárosi villáktól eltérően Le Corbusier gondosan, a Nap járásának és a panorámának leginkább megfelelő módon tervezhette meg a Villa Savoye mind a négy oldalát. A földszinten helyezte el a bejárati csarnokot, a feljárót és a lépcsőket, a garázst, valamint a sofőr és a szobalány szobáját. Az első emeleten kapott helyet a ház urának hálószobája, egy gyerekszoba Savoye-ék fiának, egy hálószoba a vendégeknek, a konyha, a fogadószoba és a külső teraszok. A fogadószoba északnyugatra, a terasz dél felé nézett. A gyerekszoba délkeleti tájolású volt, míg a konyha és a kiszolgáló terasz északkelet felé nézett. A második emeleten a megformázott terek sora napozóterasszá állt össze.

© Fondation Le Corbusier

A belső terek

A feljáró

A látogató üvegből és fehér falakból kialakított bejárati csarnokon keresztül lépett be a házba. Négy oszlop szinte vezeti a látogatót a szűk kettős feljáróhoz, amely a házból szinte bárhol látható.

A lépcső

Egy tömör korláttal megépített körlépcső vezet felfelé az épület magján keresztül. Ezen keresztül érhető el a villa két pincéje is.

© Fondation Le Corbusier

A konyha

„A konyha nem igazán a ház szentélye, de vitán felül egyike a legfontosabb helyeknek. A konyha és a fogadósoba – ezekben zajlik az élet.”

A garázs

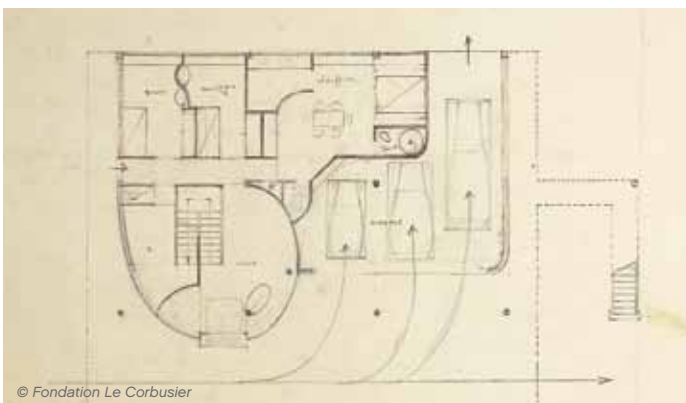
A garázs, amely három autó befogadására alkalmas, 45°-os szöget zár be, – az autó fordulóköréhez igazodva.

A nappali

Egységes térként formába öntve ez a 86 m²-es terület a ház központi szobája. Hatalmas, beüvegezett panelek nyílnak a kerti terasz felé.

© Fondation Le Corbusier

© Fondation Le Corbusier

© Fondation Le Corbusier

A fürdőszoba

A fürdőszobában található a Villa egyik különlegessége: a négyzet alakú fürdőszobacsempék, az 5 cm x 5 cm türkizkék kerámialapok. A beton fekvőszék ('chaise longue') a fürdő mellett olyan elem, amely Le Corbusier korábbi bútorterveinek eredménye.

© Fondation Le Corbusier

A függőkert

„A lakóhely valódi kertje nem a földszinten lesz, hanem 3,5 méterrel magasabban, az emelten. Ez lesz a függőkert (...) ez lesz az a szint, ahonnan az egész panorámát megtekinthetjük.”

© Fondation Le Corbusier

A napozóterasz

A feljáró a napozóteraszon éri el csúcspontját és ráül a házra. Kitűnő rálátást kínál az épület szerkezetére alant, és a természetre, amely azt körülveszi. A napozóteraszról a vendég a körlépcsőn ereszkedhet le, vissza a bejárati csarnokhoz.

Színek

Habár az építészetben purista, Le Corbusier mégis lelkes támogatója volt a polikrómiának — a színekombinálás művészetének. „Az embernek szüksége van színre. A szín az élet közvetlen, spontán kifejeződése.” A Villa Savoye túlnyomóan fehér, de a garázs oldalfalait és a szolgák lakrészét sötétzöldre festették, hogy beleolvadjon a környező nyírt pázsitba.

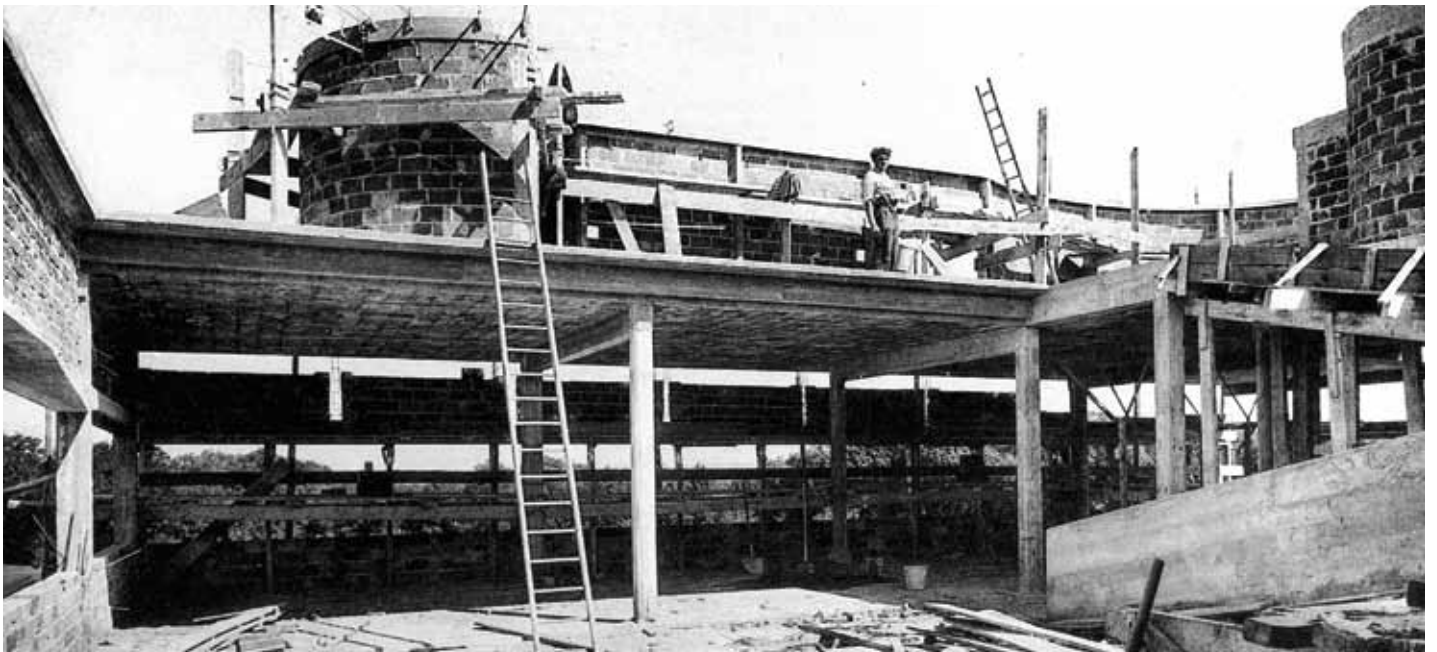
© Fondation Le Corbusier

Habár látszólag egyszerű konstrukció, a Villa Savoye építészeti szempontból rendkívül bonyolultnak bizonyult. Bár Le Corbusier a funkcionalitás és a formák tekintetében új koncepciókkal kísérletezett, azok, akik vállalkoztak a ház felépítésére, még a hagyományos szakismeretek és technikák foglyai voltak. Ez nézeteltérések, késedelmek sorozatához, és a járulékos költségek növekedéséhez vezetett, amelyek az egész vállalkozás sikerét akadályozták.

Annak ellenére, hogy Le Corbusier támogatta a szabványos, iparilag előállított komponensek használatát, a Villa Savoye szinte minden elemét egyedivé kellett alakítani, vagy a helyszínen kellett legyártani, ez pedig költségnövekedést okozott. Az eredetileg 787 000 frankra becsült költségekhez képest 1931-re a teljes építési költségek mintegy 900 000 frankra emelkedtek.

*„A ház egy doboz a levegőben,
amelyen körben, megszakítás nélkül
egy hosszú ablak hatol át.”*

Le Corbusier

© Fondation Le Corbusier

1931-től napjainkig

A Savoye család 1931-ben vette birtokba a házat, de a második világháború idején elhagyták azt. Az épületet később a német és az amerikai hadsereg is igénybe vette. Mivel a háború után, a Savoye-ok már nem voltak abban a helyzetben, hogy fenntarthassák, a villa felügyeletét Poissy város vette át. 1958-ban még a villa kisajátításának óhaja is felmerült, azzal a céllal, hogy lebontsák. Csak az építészek közösségének élénk nemzetközi kampánya, és Le Corbusier beavatkozása tudta leállítani ezt a tervet.

1965-ben a villát felvették a francia történelmi emlékhelyek jegyzékébe, a modernista építészet példái közül elsőként. Különböző helyreállítási munkálatokat végeztek el, hogy tartóssá tegyék az

épületet. Ezek közül a legjelentősebb – egy állami finanszírozású 1985 és 1997 között zajló – projekt során visszahelyezték az épület számos eredeti felszerelését.

Lehetetlen figyelmen kívül hagyni azt a hatást, amelyet a Villa Savoye gyakorolt a modern nemzetközi építészetre, és a ház, amely ma nyitva áll a látogatók előtt, továbbra is mágnesként vonzza azokat, akik első kézből szeretnék megismerni Le Corbusier munkáját.

© Fondation Le Corbusier

Le Corbusier

Habár a modern építészet egyik úttörőjének számított, Le Corbusier nem csak építészként jeleskedett. Híres író, festő, városépítész és a huszadik század néhány legjellegzetesebb bútornak tervezője is egyben. Karrierje során, amely öt évtizedet fog át, olyan munkákat alkotott, amelyeket ma is mélyen tisztelnek és nagyra becsülnek.

Charles-Édouard Jeanneret néven született 1887. október 6-án La Chaux-de-Fonds-ban, amely egy kisváros Svájc északnyugati részén, alig 5 km-re a francia határtól. Apja, Georges Edouard Jeanneret, órávásnök és zománcművész, édesanyja pedig, Marie Charlotte Amélie Jeanneret-Perret, zenetanár volt. Korai éveitől kezdődően Le Corbusier vonzódott a vizuális művészetekhez és a helyi művészeti iskolában tanult.

1907-ben Párizsba utazott, és a vasbeton francia úttörőjének, Auguste Perret-nek az irodájában kezdett dolgozni. 1908-ra már Bécsben tanul építészetet Josef Hoffmannnál, mielőtt 1910-ben Berlinbe költözne, hogy Peter Behrensnek dolgozzon. Úgy tartják, hogy Berlini tartózkodása során Le Corbusier találkozott Mies van der Rohe-nal és Walter Gropius-szal.

Az első világháború kitörésekor Le Corbusier visszatért Svájcba, hogy régi iskolájában tanítson. Ebben az időszakban dolgozott azokon az elméleti építészeti tanulmányokon, amelyek alapját képezték későbbi munkáinak. Miután visszatért Párizsba, saját

építészeti irodát nyitott unokatestvérével Pierre Jeanneret-vel, és 1920-ban elkezdte használni a Le Corbusier álnevet. A következő évtizedben Le Corbusier tovább finomította a purizmus elméletét, beleértve a híres „az építészet öt pontja”-t, és modernista villák építése révén átvittette ezeket a gyakorlatba Párizsban és környékén. Ennek az időszaknak a csúcsa a Villa Savoye tervezése és megépítése.

Az 1930-as évek során és a második világháború után Le Corbusier továbbfejlesztette elképzeléseit a várostervezés területén, és igyekezett megvalósítani ambícióit Marseille-ben és egy új fővárosban, amely Indiában, Pandzsáb és Haryana államok számára épült.

Amikor Le Corbusier 1965. augusztus 27-én elhunyt, jelentős, öt évtizedet árfogó munkásságot hagyott az utókorra, amelyek közé folyóiratok, könyvek, jellegzetes bútortervek és olyan úttörő jellegű építmények tartoznak, mint például a Villa Savoye.

Le Corbusier

Tények és adatok a Villa Savoy-ról

A földszint körüli út félköríves vonala pontosan követi egy 1927-es évjáratú autó fordulási sugarát.

© Fondation Le Corbusier

Úgy tűnik, mintha a Villa Savoye a levegőben lebegne 15 hengeres tartóoszlopán. A sugara mindegyiknek 30 cm, magassága pedig 2,87 méter.

© Fondation Le Corbusier

A Villa Savoye-on vízszintes szalagablakok futnak körbe. Sok modernista kortársától eltérően, Le Corbusier gyakran használt fa keretű ablakokat fémkeretűek helyett.

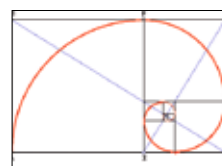
© Fondation Le Corbusier

Le Corbusier a függőkertet "szabadtéri lakószobának" nevezte, amelyen nyári fogadásokat lehet rendezni.

© Fondation Le Corbusier

Amikor a házat a német hadsereg használta a második világháború alatt, szénát tároltak benne.

© Fondation Le Corbusier

Le Corbusier alapraja az arany metszés szabályainak figyelembe vételével készült. Ezt a harmóniát és arányt kijelölő rendszert már az ókori görögök is alkalmazták.

© Fondation Le Corbusier

Tudnivalók a Villa Savoye-ról

Helye:..... 82, Rue de Villiers, 78300 Poissy,
Franciaország
Építész:..... Le Corbusier & Pierre Jeanneret
Stílus Modernista, nemzetközi
Dátum:..... 1928-1931
Az építmény jellege:..... Vidéki lakóház
Anyagai:..... Oszlop/gerenda szerkezet vasbetonból
Eredeti költség:..... Mintegy 900 000 frank
Területe:..... 408 m2. (1338 ft.)

Le Corbusier alapítvány

www.fondationlecorbusier.fr
Cím: 8-10, square du Docteur Blanche 75016 Paris
Tel.: 01.42.88.41.53;
E-mail: info@fondationlecorbusier.fr

Néhány szó a művésztől

„Le Corbusier engem mindig inspirált. Építményei harmonikusak, jól kiegyensúlyozottak és koherensek. Filozófiája és munkái innovatívak és időtlenek.

Alkotásainak egyik nagyszerű példája — és egyik kedvencem — a Villa Savoye: Zárt és látszólag áthatolhatatlan kívülről, nyitott és szerves belülről. Ezzel az épülettel két, egymással ellentétes vonást képes megjeleníteni: elszigetelődést a természettől, ugyanakkor csatlakozást is a természethez.

A legnagyobb kihívást a LEGO modell készítésekor — amely több mint 15 változat után nyerte el végső formáját, a LEGO csapat legtapasztaltabb tervezőinek segítségével — a legnagyobb feladatot az oszlopok és a bonyolult tetőkonstrukció jelentette.

Az oszlopokat először 1x1-es kerek elemekből építettem, de mindig túlméretezettnek tűntek. A végső változatban, miután konzultáltam a LEGO tervezői csapatával, felhasználtam a LEGO fénykardok pengéit. Ez újabb kihívás elé állított, amikor az alaplaphoz kellett őket

rögzítenem. Amikor megpróbáltam megépíteni a tetőelemeket, ismét megdöbbentett Le Corbusier minden részletre kiterjedő művészete: Semmi sincs véletlenül, és a tervezési alapelveitől történő bármilyen eltérés a modell egyensúlytalanságához és diszharmonijához vezet.”

A Villa Savoye a LEGO tervezői csapattal szoros együttműködésben jött létre. LEGO építési szempontok szerint tudtak a modellre tekinteni és gondoskodtak arról, hogy az építési folyamat egyszerű és logikus legyen. Ezáltal pozitív élménnyé téve az építést a felhasználó számára.

A 'Méretarányos modell' termékcsalád – LEGO Architecture az 1960-as években

A jelenlegi LEGO Architecture sorozat fejlesztése visszavezethető az 1960-as évek elejére, amikor a LEGO építőelemek népszerűsége folyamatosan növekedett. Akkoriban a vállalat tulajdonosa Godtfred Kirk Christiansen volt. Ő kereste a LEGO rendszer további bővítésének lehetőségeit, és felkérte tervezőit, hogy hozzanak létre olyan további elemeket, amelyek új dimenziót jelentenek a LEGO építés számára.

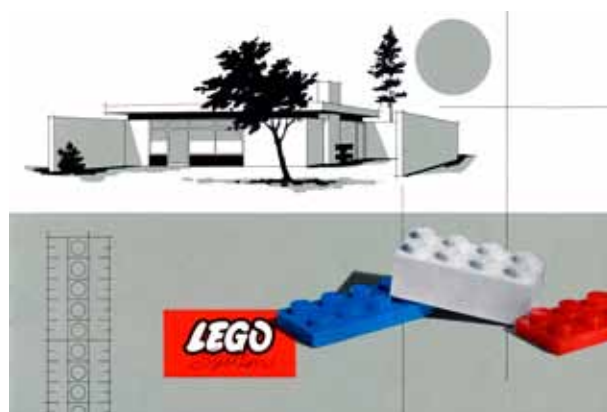
Válaszuk legalább annyira egyszerű volt, mint forradalmi: öt elem, amelyek illeszkedtek a meglévő elemekhez, de azoknak magasságban csak a harmada volt. Ezek az új 'építőlapok' lehetővé tették a korábbinál részletesebb modellek kialakítását.

Úgy tűnik, ez a nagyobb LEGO rugalmasság illeszkedett a kor szelleméhez; amikor a modernista építészek újrafogalmazták a házak külső megjelenését, és az emberek aktív részt vállaltak álmaik otthonának megtervezésében. Ezeknek az irányzatoknak a hatására született meg 1962 elején a LEGO „Méretarányos modell”.

A név közvetlen kapcsolatot jelentett az építészek és mérnökök munkáihoz, és mindenki azt remélte, hogy ők is és mások is méretarányosan megépítik a projektjeiket LEGO építőelemekkel.

A mai LEGO Architecture-höz hasonlóan az eredeti készleteket úgy tervezték, hogy mások legyenek, mint a szokásos, ragyogóra színezett LEGO dobozok, és inspirációként még egy „Építőkönyvet” is tartalmaztak.

Bár az öt elem szerves része maradt a mai LEGO építőrendszernek, a „Méretarányos modell” gyártása 1965-ben megszűnt – több mint 40 évvel azt megelőzően, hogy az elveit felelevenítsék a ma ismert LEGO Architecture sorozatban.

Referenciák

Sbriglio, Jacques, (1999) *Le Corbusier: La Villa Savoye/The Villa Savoye*, Fondation Le Corbusier, Paris. Birkhäuser.

Benton, Tim (1987). *The Villas of Le Corbusier*. New Haven and London: Yale University Press.

Curtis, William J R (2006). *Le Corbusier - Ideas and Forms*. London & New York: Phaidon Press.

www.wikipedia.org/wiki/Villa__Savoye

Customer Service

Kundenservice

Service Consommateurs

Servicio Al Consumidor

www.lego.com/service or dial

00800 5346 5555:

1-800-422-5346: